

dels ved, at Atlanterhavskablet blev nedlagt, og dels ved, at man fra Sejlskibsfart gik over til Dampskibsfart. Disse Ting tilsammen lagde ligesom en død Haand over St. Thomas; jeg kan i saa Henseende sammenligne St. Thomas med Helsingør, ganske vist under mindre Forhold, med hvilken By der skete noget ganske tilsvarende, idet den fra paa lignende Maade at være en Ordreplads, hvor alle Skibene skulde ind af de mange Grunde, jeg her har nævnt, sygnede hen efter Sundtoldens Ophævelse, Livet gik bort, og den døde Haand lagde sig over Stedet.

Nu bliver Spørgsmaalet for St. Thomas' Vedkommende dette: Hvorledes skal man kunne fjerne denne døde Haand, hvorledes skal Livet igen kunne blomstre op? Forholdet er nu det, at det ser ud, som om der skal komme en Livsvækker, en Livsvækker, som betegnes ved Ordet: Panama-Kanalen. Denne Kanal har jo foresvævet os gennem lange Tider som et Fatamorgana, der snart syntes at være nær, men i Virkeligheden gennem lange Tider var fjernt. Der har været sat Kapitaler og Menneskeliv over Styr i grænseløst Omfang, og det var først, da Amerikanerne fik fat i Arbejdet ved Kanalen, og da en amerikansk Læge havde det Held at opdage, hvad der var Anledning til den overordentlige Mængde Dødsfald af gul Feber, nemlig at Aarsagen var Myggeplagen, at man med Held har kunnet tage fat paa den Opgave at gennemføre Panama-Kanalen. Forholdet er nu det, at man næsten med matematisk Nøjagtighed — forudsat at der ikke indtræffer Jordskælv eller lignende — kan beregne, at Kanalen vil være fuldført i Løbet af et Par Aar, saaledes at Skibene efter at være blevne hævet forholdsvis faa Fod kunne sejle gennem et Indhav og Panamakanalen og komme ud i det stille Ocean. Betydningen heraf kan man ikke vurdere tilstrækkeligt højt. Det betyder nemlig, at Søvejen fra hele Vest-Amerika, fra det stille Oceans Øer og fra Asiens Østkyst til respektive Europa og Øst-Amerika bliver forkortet i en ganske overordentlig Grad. Jeg siger udtrykkelig Søvejen, idet det er den, det kommer an paa i den Forbindelse, hvori vi her tale om Sagen. Det er nemlig en Kendsgerning, at paa lange Strækninger er Transporten over Søen saa langt

billigere end Transporten over Land, at ogsaa for Forbindelsen mellem Vest- og Øst-Amerika spiller den nye Søvej en ganske overordentlig Rolle. Tidligere skulde al Søfart fra de vestlige Egne, som jeg har omtalt, gaa Syd om Syd-Amerika gennem et af de farligste Farvande, der findes i Verden, for derfra at naa frem til Øst-Amerika eller Europa, medens man nu vil kunne gaa tværs over Amerika gennem Kanalen. Dette vil aldeles givet føre med sig, at Handelsvejen for de vestlige Dele, om hvilke jeg talte, vil komme til at gaa igennem Panama-Kanalen, og en af de Ting, der ere lettest at forudsige, er, at den ny Søvej vil føre med sig, at der vil opstaa store Dampskibsrouter med overordentlig store Dampskibe, som ville komme til at gaa i fast Fart mellem Vest-Amerika, Stillehavsøerne, Australien og Øst-Asien paa den ene Side og Øst-Amerika og Europa paa den anden Side. Det, der har Betydning for os i denne Forbindelse, er, at saadanne store Dampskibsrouter i højeste Grad have Anvendelse for, hvad man kalder Stationer, paa hvilke de kunne indtage f. Eks. Brændsel og Proviant, hvor de kunne udveksle Post og Telegrammer, hvor de kunne foretage Reparationer, men først og fremmest, hvor de kunne indskibe og udskibe Ladning og Passagerer. Forholdet vil nemlig blive det, at disse store Router paa saadanne Stationer have Samlinier, Fødelinier, ganske paa samme Maade, som de store Jernbanerouter have det, og det, det maa dreje sig om for os, er at faa St. Thomas gjort til en saadan Station paa de store Routers Vej og ikke blot til en Station, men helst til en Hovedstation. Dette er det Maal, som søges naaet ved det foreliggende Lovforslag.

Spørgsmaalet bliver da, hvorledes man skal naa dette Maal, og i saa Henseende bygge baade Regeringen og Koncessionsøgerne paa Tilliden til de naturlige Forhold, der ere til Stede paa St. Thomas, for det første dette, at Øen ligger paa den direkte Route mellem Europa og Panama-Kanalen, for det andet, at Øen ligger centralt for Forbindelsen paa Vestindien, Central-Amerika og til Dels ogsaa Syd-Amerika, for det tredje, at Havnen i Sammenligning med de Havne, den vil komme til at konkurrere med, er ganske